

Verslag Special meeting JNT om COVAX 24 augustus 2020

Aanwezig: 5.1.2a 5.1.2e (NL); voorts: 5.1.2e (CIE), 5.1.2e (CIE), 5.1.2e (DUI), 5.1.2e (FRA), 5.1.2e (OOS), 5.1.2e (ITA), 5.1.2e (SPA), 5.1.2e (ZWE)

CIE (5.1.2e) informeerde over de uitkomst van meeting met CIE-voorzitter 5.1.2e over de steun aan kwetsbare landen. CIE wil een "developing country pillar" ontwikkelen en ook iets doen voor developed countries. EU wil coördinerende rol pakken: de high income countries moeten veel meer een sleutelrol spelen bij de governance: zij zijn het die budget, expertise en te doneren vaccins inbrengen.

Het vertrouwen in COVAX is voor veel ontwikkelde landen weggezaakt.

I. Guarantee Fund for developing countries

CIE wil een bedrag van € 5.1.2b + € 5.1.2b = € 5.1.2b in een Garantie Fund stoppen, zodat banken daarmee geld kunnen lenen. Het gaat om budget van ECHO aangevuld met 5.1.2b uit het "African Diagnostic Guarantee Fund" (daar zit in totaal 5.1.2b in). Hoewel DEVCO 'fresh money' had gehad, is de voorzitter tevreden met deze stap. Plannen worden nu uitgewerkt. Dit Garantie Fund kan GAVI-CEPI helpen te investeren in aankoop van vaccins, want als landen niet kopen dan hebben zij een probleem.

II. Trust Fund for developed countries

CIE wil de EIB een Trust Fund laten opzetten waar alle 'high income countries' aan deel kunnen nemen. De budgetten in het Fund kan kunnen ingezet worden voor capacity building en de EIB garandeert een professioneel management van de budgetten. Iedereen kan hier budget in storten: bedoeling is dat naast de EU, ook VK, Canada en bijvoorbeeld de Bill Gates Foundation als financier worden aangetrokken. Dit is ook interessant voor Israël, Moldavië. Belangrijk dat landen als EU, VK, Noorwegen, Canada, Singapore maar ook Japan ook echt aan het stuur komen. Daartoe zal de EU het initiatief nemen om een werkgroep in te richten.

COVAX

De meest recente voorstellen van COVAX worden door de ontwikkelde landen niet als oplossing voor het probleem gezien. Met name het VK, dat de discussie heeft geholpen met een uitstekend non-paper, voelde zich gepasseerd en in zijn hemd gezet. Naast het oorspronkelijke commitment heeft COVAX ook een optie-schema ingericht. Beide zijn voor EU-landen niet aantrekkelijk. Als probleem wordt onderkend dat COVAX, immers een NGO, niet bereid is met overheden te onderhandelen maar uitsluitend zelf wil bepalen op welke wijze ingezet wordt. Daardoor vindt geen echte onderhandeling plaats en is er een gebrek aan vertrouwen.

Tegelijkertijd heeft COVAX de EU (en het VK) nodig voor expertise en diplomatieke kracht. De aanpak is echter weinig uitnodigend: COVAX is eerst met de vraag begonnen, terwijl de EU meteen aan de aanbodzijde is gaan werken. EU blijkt succesvol in het sluiten van deals, terwijl COVAX nog geen enkele deal heeft. Geen contracten: geen vaccins. Het nieuwe schema van Covax is weliswaar een beetje flexibeler (binding commitment met de mogelijkheid van een opt-out), maar de prijs is erg hoog. EU-lidstaten zullen geen vaccins bij COVAX kopen, maar het DEVCO-fonds kan helpen om de portofolio te steunen. De tweede optie kan zo niet werken. Grote donoren dienen beslissende stem te hebben in de governance structuur. Het is niet aan de orde dat grote rijke landen en EU betalen en COVAX ons vertelt wat we moeten doen.

Alle aanwezige landen zijn het erover eens dat dit zo niet gaat werken. NL vraagt om afstemming met de lidstaten binnen de EU: als gevolg daarvan zal een meeting met de EU-missies in Geneve worden opgezet. DUI zal in zijn rol als Raadsvoorzitter de druk op de Commissie opvoeren om de EU Vaccins Strategie te gebruiken ook voor het verstrekken van vaccins buiten de EU. Ministeries van Volksgezondheid zien de verplichting om voor 'slechts' 20% vaccins te verkrijgen als belemmerend en wijzen kruissubsidiëring af. Hulp voor kwetsbare landen moet uit de budgetten voor OS gefinancierd worden. DUI en NL bepleiten bij hun regeringen een strategie om meer vaccins te kopen dan nodig voor de eigen bevolking en het overschot te doneren.

Ergo: COVAX Facility bevat vier kernproblemen:

1. Grens van vaccins voor 20% bevolking is belemmerend voor economieën in een lockdown; dat gaat miljarden kosten.
2. Kruissubsidiëring wijzen lidstaten af.
3. Lidstaten zien geen professioneel management georganiseerd bij budgetten van vele honderden miljoenen.
4. Zolang COVAX geen contracten heeft gesloten, blijft het aanbod natuurlijk maar beperkt.

Afspraken:

- ⇒ CIE maakt een position paper op basis van enkele bullet points met deze strategie/standpuntbepaling
- ⇒ CIE en VZ Steering Board organiseren een meeting met de EU-missies in Geneve om dit verhaal uit te leggen.

Nuttig en zinvol om zo met elkaar bij te praten, wordt vervolgd.

5.1.2a 5.1.2e

25 augustus 2020.